

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 1 część 2

* zakres rozszerzony

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
RENEZANS – O EPOCE					
U progu czasów nowożytnych	<ul style="list-style-type: none"> wymienić umowne daty wskazujące na początek renesansu w Europie wymienić umowną datę początku renesansu w Polsce wyjaśnić znaczenie i pochodzenie nazwy epoki wyjaśnić pojęcie <i>reformacji</i> i opisać rolę Marcina Lutra dostrzec powiązania pomiędzy renesansem a antykiem 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnić, na czym polegała reformacja oraz podać jej przyczyny opisać przemiany kulturowe dające podwaliny nowej epoce wskazać powiązania pomiędzy renesansem a antykiem wymienić wyznania protestanckie wyjaśnić pojęcia: <i>humanizm</i> i <i>antropocentryzm</i> w kontekście epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić społeczne uwarunkowania narodzin epoki renesansu wyjaśnić rolę wydarzeń wyznaczających początek renesansu w kształtowaniu nowej epoki wyjaśnić pojęcie: <i>ad fontes</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizować wpływ antyku na narodziny nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić podłoże różnicy pomiędzy periodyzacją renesansu w Europie i Polsce objaśnić wpływ odkrycia Mikołaja Kopernika, wynalezienia druku i upadku Konstantynopola na kształtowanie się epoki renesansu
Sztuka renesansu	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać dzieła sztuki renesansowej wymienić najważniejszych twórców renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy charakterystyczne stylu renesansowego i objaśnić je na przykładach zaprezentować dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki renesansowej opisać twórczość najważniejszych 	<ul style="list-style-type: none"> analizować renesansowe dzieło sztuki analizować wpływ antyku na sztukę renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać twórczość renesansowych artystów północnych analizować i oceniać dzieła renesansowe wypowiedzieć się na

		<p>polskiego renesansu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>akt, portret, perspektywa, scenka rodzajowa, krużganki, miasto idealne</i> 	<p>artystów renesansu (Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael, Sandro Botticelli)</p>		<p>temat muzyki renesansowej</p>
RENEZANS – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
<p>Poezja religijna Jana Kochanowskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • wypowiedzieć się na temat Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić gatunek utworu i wskazać na jego pochodzenie • omówić sposób kreacji nadawcy i adresata tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać interpretacji wiersza • zanalizować renesansowy charakter wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreację Boga w wierszu Jana Kochanowskiego z jego obrazem w utworach średniowiecznych • rozpoznać rodzaj wersyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie indywidualnych poszukiwań, wyjaśnić pojęcie <i>deus artifex</i> i odnieść je do utworu Jana Kochanowskiego • skonfrontować wiersz Jana Kochanowskiego z obrazem Pietera Bruegela
<p>Świat myśli Jana Kochanowskiego, utrwalony w <i>Pieśniach</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść <i>Pieśni: IX, XXIV, V</i> • zdefiniować gatunek: <i>pieśń</i> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego omawianych pieśniach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy światopoglądu renesansowego w podanych pieśniach Jana Kochanowskiego • omówić kompozycję wierszy • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • na podstawie wierszy, scharakteryzować światopogląd Jana Kochanowskiego • wyjaśnić pojęcia: <i>horacjanizm, cnota, fortuna, stoicyzm,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć i omówić wątki horacjańskie w utworach Jana Kochanowskiego • zanalizować wiersze pod kątem obecności elementów stoicyzmu i epikureizmu • zdefiniować humanistyczny ideał człowieka na podstawie wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać wnikliwej analizy i interpretacji utworów • wskazać w utworach cechy wiersza sylabicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Pieśń XXIV z Ksiąg wtórych</i> z wierszami Horacego

		<i>epikureizm</i>			
Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
„Żaden ojciec podobno bardziej nie miłował. Dziecięcia” – o Trenach Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego do jego biografii • zrelacjonować treść podanych trenów • zdefiniować tren 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy filozofii stoickiej w <i>Trenach</i> • rozpoznać w <i>Trenie IX</i> pozorny panegiryk • odczytać odbudowę światopoglądu poety w <i>Trenie XIX</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>poezja funeralna</i>, <i>liryka żałobna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kryzys światopoglądowy poety na podstawie trenów: IX, X i XI • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w <i>Trenach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji trenów • określić, jakie innowacje wprowadził Jan Kochanowski w trenie jako gatunku literackim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia żałoby we współczesnym tekście kultury
O śmierci ponad epokami – ***[<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki, wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć nawiązania do <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego • w kontekście wiersza wyjaśnić etymologię imienia <i>Zofia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stylistycznej wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w kontekście <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat opisu śmierci i żałoby w różnych epokach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć pracę pisemną, w której dokona analizy porównawczej wierszy: [<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego i <i>Trenu XIX</i> Jana Kochanowskiego
Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

			historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
* <i>Treny</i> jako cykl poetycki	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję cyklu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Urszulki w <i>Trenach</i> • wskazać inspiracje mitologiczne i biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić <i>Treny</i> jako świadomą kreację artystyczną • wskazać elementy renesansowe w cyklu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cykl jako świadectwo kryzysu światopoglądowego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Trenów</i>
Artystyczna parafraza psalmów	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść psalmów • zdefiniować psalm • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego w psalmach 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Psalterz Dawidów</i> do tradycji biblijnej • wyjaśnić pojęcia: <i>translatoryka</i>, <i>humanizm chrześcijański</i>, <i>poeta doctus</i> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat specyfiki tłumaczenia • omówić obraz Boga i człowieka wyłaniający się z psalmów • porównać wybrane tłumaczenie psalmu Jana Kochanowskiego z tłumaczeniem zamieszczonym w Biblii Tysiąclecia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić uniwersalny charakter tłumaczenia • podjąć dyskusję na temat granic wolności tłumacza 	
Jan Kochanowski, <i>Odprawa posłów greckich</i> (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do budowy tragedii antycznej • scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić problematykę utworu • przedstawić konflikt postaw 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sztukę poetycki pieśni chóru • opisać aluzje do realiów XVI-wiecznej Polski w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Odprawy posłów greckich</i>
Podsumowanie wiadomości na temat Jana	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Jana Kochanowskiego • wymienić omawiane utwory Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wybrane utwory Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie twórczości Jana Kochanowskiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat światopoglądu Jana Kochanowskiego w kontekście jego biografii i twórczości
	• porządkować	• przetwarzać	• rozpoznać główny	• sformułować	• podjąć polemikę

Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	informacje zawarte w tekście	informacje zawarte w tekście	problem w tekście	argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy	
<i>Kazania sejmowe</i> Piotra Skargi	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować argumentację zaprezentowaną przez Piotra Skargę • wyjaśnić pojęcie: <i>retoryka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • umieścić <i>Kazania sejmowe</i> w kontekście historycznym • wskazać w tekście wątki biblijne • wyjaśnić pojęcia: <i>anarchia szlachecka</i>, <i>złota wolność</i>, <i>tolerancja religijna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście środki retoryczne i omówić ich funkcję • scharakteryzować stylizację proroczej groźby w <i>Kazaniach sejmowych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Kazań sejmowych</i> we współczesnym społeczeństwie polskim • skonfrontować treść obrazu Jana Matejki z realiami historycznymi, wyciągnąć wnioski na temat ideologicznej funkcji obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować obraz Jana Matejki
* <i>Żywoty świętych</i> Piotra Skargi	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • wskazać podmiot liryczny i adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Żywotów świętych</i> • wyjaśnić pojęcie: <i>hagiografia</i> • scharakteryzować bohatera fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób postrzegania miłości do ojczyzny przez podmiot liryczny oraz Piotra Skargę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania
* <i>Świat na opak – Gargantua i Pantagruel</i> François Rabelais'ego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić genezę utworu • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • wyjaśnić pojęcie: <i>parodia</i> • scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić alegoryczny sens fragmentów • przedstawić problematykę fragmentów • omówić elementy parodii 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli śmiechu w życiu człowieka
* <i>W idealnym państwie – Utopia</i> Tomasza Morusa	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła • wskazać prawa i obowiązki mieszkańców Utopii 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy idealnego państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić motyw utopii dawniej i dziś • wyjaśnić, na czym polega antyutopia i podać przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat ideału społeczeństwa przedstawionego w dziele Morusa

*Antyutopijna wizja przyszłości – <i>Nowy wspaniały świat</i> Aldousa Huxleya	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>antyutopia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić cel działań przedstawionych we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić podobieństwa i różnice pomiędzy utopią i antyutopią na przykładzie <i>Utopii</i> Tomasza Morusa i <i>Nowego wspaniałego świata</i> Aldousa Huxleya 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wartości istotnych dla Republiki Świata 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję, czy ważniejsza jest jednostka, czy społeczność
* <i>Próby</i> Michela de Montaigne’a	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję <i>Prób</i> • wskazać problemy poruszone w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić <i>Próby</i> jako przykład eseistyki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać teksty świadczące o subiektywnym charakterze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady sentencji we fragmencie i rozwinąć zawarte w niej myśli
RENESANS – NAUKA O JEZYKU					
*Podstawowe zasady polskiej pisowni: fonetyczna, morfologiczna, historyczna i konwencjonalna	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>ortografia</i> • wymienić zasady rządzące ortografią 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować zasady rządzące ortografią 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zasady pisowni regulujące zapis podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić cel stworzenia zasad ortograficznych 	
Kiedy używamy wielkich, a kiedy – małych liter?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić powody stosowania wielkiej litery 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić reguły pisowni wielką literą 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię wielką literą w podanych słowach • podać przykłady wyjątków 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie wielkich liter w tekście poetyckim 	
Łącznie czy rozdzielnie? Pisownia partykuł <i>nie</i> i <i>by</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy łącznie oraz części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy rozdzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady łącznej bądź rozdzielnej pisowni partykuły <i>by</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w tekście poetyckim 	
Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem

RENEZANS – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
Streszczenie a parafraza	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcia: <i>streszczenie</i> i <i>parafraza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić proces tworzenia streszczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnicę pomiędzy streszczeniem a parafrazą 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać streszczenia i parafrazy podanych tekstów 	
RENEZANS – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
BAROK – O EPOCE					
Barok – świat wewnętrznych sprzeczności	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię terminu <i>barok</i> • określić ramy czasowe epoki • określić ramy czasowe polskiego baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować podstawowe różnice pomiędzy renesansem a barokiem • wyjaśnić, dlaczego w historii okres baroku nazywany jest czasem wojen • wyjaśnić pojęcia: <i>monarchia absolutna</i>, <i>kontrreformacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego • omówić przyczyny i przejawy niepokoju duchowego • scharakteryzować specyfikę baroku polskiego • wyjaśnić pojęcie: <i>sarmatyzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat życia codziennego w baroku • omówić filozofię baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować wpływ soboru trydenckiego na kształt epoki • podać przykłady teatralizacji życia w baroku • scharakteryzować tło historyczne epoki
Sztuka baroku	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać cechy stylu barokowego na przedstawionych przykładach • wymienić najważniejszych twórców okresu baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować twórczość najważniejszych przedstawicieli sztuki barokowej • scharakteryzować malarstwo barokowe, 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować założenia światopoglądowe sztuki baroku • wymienić i opisać najważniejsze dzieła sztuki barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać rolę Kościoła jako mecenas sztuki • dokonać analizy dzieła barokowego według wskazanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć samodzielną analizę i interpretację wybranego dzieła sztuki barokowej

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze cechy stylu barokowego 	<p>posługując się przykładami</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić cechy architektury barokowej na wybranym przykładzie 			
<p>42. Konteksty i nawiązania: <i>Dziewczyna z perłą</i> Petera Webbera</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować życie codzienne w baroku na podstawie filmu opisać proces powstawania dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować postać służącej Griet 	<ul style="list-style-type: none"> porównać kadry z filmu z obrazami Jana Vermeera 	<ul style="list-style-type: none"> analizować i ocenić kreację Scarlett Johanson 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć prezentację na temat obrazu artysty w filmie
BAROK – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
<p>Poezja metafizyczna Mikołaja Sępa Szarzyńskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> odczytać ze zrozumieniem wiersze Mikołaja Sępa Szarzyńskiego wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego oraz określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć cechy poezji metafizycznej w utworach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w analizowanych sonetach wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> określić problematykę utworów określić funkcję środków stylistycznych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy i interpretacji utworów porównać obraz Boga zawarty w wierszach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem Boga w <i>Hymnie</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> analizować, zawarty w podanych sonetach pogląd poety na temat sensu istnienia skonfrontować sonety Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem <i>In actu oculi</i>
<p>Poezja Daniela Naborowskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować wiersze przedstawić genezę utworów wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wiersz <i>Krótkość żywota</i> jako traktat zawierający tezę i argumentację potwierdzającą tezę odnaleźć w wierszach cechy literatury metafizycznej odnaleźć w wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję środków stylistycznych w wierszach omówić koncept w wierszu <i>Na oczy królowny angielskiej</i> wyjaśnić, na czym polega dramatyzm przedstawienia ludzkiej 	<ul style="list-style-type: none"> analizować znaczenie paradoksów kończących wiersz dokonać analizy i interpretacji utworów 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać interpretacji obrazu <i>Maria Magdalena</i>

		<p>cechy literatury dworskiej i je scharakteryzować</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne 	<p>egzystencji w wierszu <i>Krótkość żywota</i></p>		
<p>Poezja dworska Jana Andrzeja Morsztyna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wiersza <i>Do trupa</i> zdefiniować sonet • zdefiniować pojęcie paradoksu i wyjaśnić je na przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę konceptu w wierszach: <i>Niestatek</i> i <i>Do trupa</i> • wskazać elementy sensualizmu w analizowanych wierszach • wskazać środki stylistyczne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcie marinizmu po analizie wierszy Jana Andrzeja Morsztyna • omówić funkcję środków stylistycznych zastosowanych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji wierszy • podjąć dyskusję na temat prawdy o człowieku, zawartej w wierszu <i>Niestatek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • skonfrontować wiersz <i>Do trupa</i> z rzeźbą Berniniego w kontekście barokowego ujęcia tematu śmierci
<p>Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
<p>Sarmaty portret własny – <i>Pamiętniki</i> Jana Chryzostoma Paska</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować sarmatyzm, wymienić jego wady i zalety • zrelacjonować treść fragmentów • wymienić kluczowe fakty biografii Jana Chryzostoma Paska 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować biografię Jana Chryzostoma Paska jako typową dla sarmaty • na podstawie utworu Jana Chryzostoma Paska zdefiniować pamiętnik 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Pamiętników</i> • wskazać w tekście <i>Pamiętników</i> elementy mentalności sarmackiej i je omówić 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować styl i język <i>Pamiętników</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat obecności elementów mentalności sarmackiej wśród współcześnie żyjących Polaków
<p>Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę

	tekście		stanowisko autora		
Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznanym słownictwem 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
William Szekspir i jego czasy	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować najważniejsze fakty z biografii Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze dzieła Williama Szekspira • przedstawić specyfikę teatru elżbietańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić nowatorstwo twórczości Szekspira wobec klasycznej tragedii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę tragizmu w dziełach Szekspira 	
<i>Romeo i Julia</i> Williama Szekspira (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów dzieła • wskazać nawiązania do reguł starożytnych • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób postrzegania miłości przez poszczególnych bohaterów • wskazać cechy dramatu szekspirowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język utworu • podjąć dyskusję na temat aktualności dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tekst kultury współczesnej nawiązujący do dzieła Szekspira
<i>Makbet</i> Williama Szekspira (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównych bohaterów tragedii • wskazać przyczyny ostatecznej klęski Makbeta • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować pod względem psychologicznym motywację działań głównych bohaterów • określić rolę czarownic w procesie budowania napięcia w dramacie • określić funkcję fantastyki w utworze • określić funkcję elementów humorystycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować przyczyny ponadczasowej aktualności dzieł Szekspira • wymienić przykłady adaptacji dzieł Szekspira • zdefiniować tragizm w utworze • analizować kreację Lady Makbet 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybraną adaptację <i>Makbeta</i> bądź <i>Hamleta</i> i skonfrontować ją z tekstem dramatu
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę

	tekście		stanowisko autora		
* <i>Hamlet</i> Williama Szekspira	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów tragedii • omówić relacje między bohaterami • przedstawić różne sposoby sprawowania władzy w <i>Hamlecie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wątki wanitatywne w <i>Hamlecie</i> • omówić różne sposoby realizacji nakazu zemsty w <i>Hamlecie</i> • omówić przyczyny obłądzenia Ofelii 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować przyczyny zachowań Hamleta • dokonać analizy i interpretacji monologów Hamleta 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić wybraną adaptację filmową <i>Hamleta</i>
*Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
* <i>Tren Fortynbrasa</i> Zbigniewa Herberta	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i omówić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do <i>Hamleta</i> Williama Szekspira • scharakteryzować <i>Hamleta</i> i <i>Fortynbrasa</i> • wskazać środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę utworu • omówić funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat prezentowanych postaw
William Szekspir – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Williama Szekspira • wymienić omawiane utwory Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wybrane utwory Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie twórczości Williama Szekspira w rozwoju literatury 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Williama Szekspira
<i>Skąpiec</i> Moliera (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić wybraną adaptację

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić bohaterów dzieła wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Moliera 	<ul style="list-style-type: none"> omówić <i>Skapca</i> jako komedię charakterów omówić obyczajowość przedstawioną w dramacie omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę didaskaliów 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat problematyki dramatu 	utworu
BAROK – NAUKA O JĘZYKU					
Pisownia <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zasadę, według której zapisuje się podane rzeczowniki 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
Kiedy piszemy <i>q</i> i <i>ę</i> , a kiedy – <i>om, on, em, en</i> ?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady zapisu <i>q</i> i <i>ę</i>, <i>om, on, em, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady zapisu <i>q</i> i <i>ę</i>, <i>om, on, em, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
Pisownia przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
BAROK – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
Interpretacja tekstu literackiego	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie: <i>interpretacja</i> wymienić elementy rozprawki interpretacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kompozycję rozprawki interpretacyjnej omówić budowę akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> formułować tezę interpretacyjną wskazać konteksty interpretacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć spójną rozprawkę interpretacyjną 	
BAROK – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

				• uogólnić, podsumować i porównać	
OŚWIECENIE – O EPOCE					
Oświecenie w Europie i Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić etymologię nazwy epoki • podać daty graniczne oświecenia w Europie • przedstawić periodyzację polskiego oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać światopogląd ludzi oświecenia • przedstawić najważniejsze osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki • wymienić najważniejsze instytucje powstałe w czasach stanisławowskich • wymienić najważniejszych myślicieli epoki oświecenia • wyjaśnić pojęcia: <i>deizm, ateizm, materializm, sensualizm, empiryzm, tabula rasa, utylitaryzm, liberalizm, libertynizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać przemiany społeczne doby oświecenia • wyjaśnić pojęcia: <i>umowa społeczna, konstytucja, trójpodział władzy</i> • wypowiedzieć się na temat edukacji w oświeceniu • wymienić najważniejsze założenia filozofii: Johna Locke'a, Immanuela Kanta, Jana Jakuba Rousseau • scharakteryzować specyfikę oświecenia polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować wpływ idei oświeceniowych na życie codzienne • analizować wpływ czasopiśmiennictwa na epokę 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować przemiany światopoglądowe, które ukształtowały oświecenie
Sztuka oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w architekturze • wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w malarstwie i rzeźbie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy stylu klasycystycznego • wymienić cechy stylu rokoko • omówić inspiracje antyczne w sztuce klasycystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze dzieła czołowych twórców klasycyzmu europejskiego • opisać specyfikę rokokowych przedmiotów 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować dzieło klasycystyczne według wskazanych kryteriów • analizować, w jaki sposób sztuka oświecenia odzwierciedlała najważniejsze idee tej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat muzyki okresu oświecenia

	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać na przykładach cechy stylu rokoko 		codziennego użytku i wystroju wnętrz	epoki	
Opowieść o genialnym muzyku – <i>Amadeusz</i> Miloša Formana	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Salieriego oraz Mozarta jako dwie kontrastujące ze sobą postacie 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać chwyt narracyjny zastosowany w filmie i określić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • oceniać zachowanie Mozarta oraz w tym kontekście wypowiadać się na temat praw artysty do niekonwencjonalnego zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kondycję artysty w XVIII wieku
OŚWIECENIE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
Poetycki opis miłości do ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę <i>Hymnu do miłości ojczyzny</i> • zdefiniować hymn 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać wzór patrioty ukazany w utworze • wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków stylistycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Hymn do miłości ojczyzny</i> Ignacego Krasickiego z <i>Pieśnią V</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat definicji patriotyzmu
Satyryczny komentarz rzeczywistości	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować satyrę • zrelacjonować treść satyr <i>Świat zepsuty</i> i <i>Pijaństwo</i> Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję satyr • scharakteryzować głównych bohaterów satyry <i>Pijaństwo</i> • wymienić wady ganione przez autora w obu satyrach • wskazać w utworach cechy satyry 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę satyr • wskazać te cechy satyry, które określają jej przynależność do klasycyzmu • omówić sposób piętnowania wad w satyrach Ignacego Krasickiego • wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpatrzeć satyrę w kontekście ówczesnej obyczajowości oraz w kontekście sytuacji społeczno-politycznej • omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> • w kontekście satyry rozpatrzeć i ocenić wzorce obyczajowe oraz postawy społeczne we współczesnym świecie
Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

			kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
Ignacy Krasicki – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić gatunki tworzone przez Ignacego Krasickiego i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować najważniejsze wydarzenia w biografii Ignacego Krasickiego • utwory autorstwa Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć tematy i motywy, którymi w swojej twórczości zajmował się Ignacy Krasicki oraz odnieść je do konkretnych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważyć znaczenie twórczości Ignacego Krasickiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować tematykę powieści <i>Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki</i>
Piewca miłości tkliwej	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować sielankę • streścić podane fragmenty utworu Franciszka Karpińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w świecie przedstawionym <i>Laury i Filona</i> elementy o charakterze konwencjonalnym • scharakteryzować bohaterów sielanki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>sentymalizm</i> • wskazać elementy sentymalizmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego sielanki sentymalne śmieszą dzisiejszego czytelnika 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać świat sielankowej Arkadii do utopii
Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę

				uzasadnić własne sądy	
<i>Pieśni nabożne</i> Franciszka Karpińskiego	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę utworów • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • opisać sytuację liryczną utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • omówić opisaną w utworach relację pomiędzy człowiekiem a Bogiem 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy modlitwy w utworach • formułować przesłanie utworów • wskazać treści symboliczne 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować i interpretować utwory • porównać utwory Franciszka Karpińskiego z pieśnią <i>Czego chcesz od nas, Panie Jana Kochanowskiego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania
OŚWIECENIE – NAUKA O JEZYKU					
Pisownia skrótów i skrótowców	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>skrót</i> i <i>skrótowiec</i> • wymienić typy skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić pisownię skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć odpowiednie formy poszczególnych skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się skrótami i skrótowcami w tworzeniu tekstu 	
*Rola języka w budowaniu obrazu świata	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>językowy obraz świata</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i omówić elementy składające się na językowy obraz świata 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić językowy obraz świata wynikający z podanych wyrażen 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować język w odniesieniu do elementów składających się na językowy obraz świata 	
Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznanym słownictwem 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
OŚWIECENIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
* Różne typy dowodzenia	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić typy dowodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić poszczególne typy dowodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić na przykładach poszczególne typy dowodzenia • rozpoznać poszczególne typy dowodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst stosując różne typy dowodzenia • przeanalizować podany przykład dowodzenia 	
OŚWIECENIE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
Powtórzenie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty

wiadomości	sądy i opinie	konteksty	stanowisko	wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• formułować i rozwiązywać problemy badawcze
------------	---------------	-----------	------------	--	--

Formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych z języka polskiego

Ustne:

- praca na lekcji (ustna, pisemna)
- aktywność (na bieżąco)
- recytacja (np.1 raz w roku)
- odpowiedź ustna (co najmniej 2 razy w roku)
- powtórzenia (wg potrzeb)

Pisemne:

- kartkówka 10/15 minutowa z bieżącego materiału, lektury (na bieżąco)
- wypracowanie klasowe (co najmniej 2 razy w roku)
- test sprawdzający rozumienie czytanego tekstu, poziom umiejętności z nauki o języku, literatury (co najmniej 2 razy w roku)
- zadanie domowe-ćwiczenie obowiązujących na danym poziomie form wypowiedzi (co najmniej 2 razy w roku)

Inne formy:

- kontrola zeszytu przedmiotowego (okazjonalna podczas sprawdzania prac pisemnych)
- wykonanie niewerbalnego wytworu pracy: album, plakat, afisz, itp.(wg potrzeb)